

Het Woord van de Gerechtigheid

Nummer 159, mei, juni 2019

"Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind" (Hebr. 5:13). Het "woord van de gerechtigheid" staat in contrast tot "de eerste beginselen van de uitspraken van God" (Hebr. 5:12). Het "woord van de gerechtigheid" duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de "vaste spijs" (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om "het einddoel van het geloof" (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema
e-mail: roel@velemaweb.nl
weblog: <http://velemaweb.nl>

De Openbaring van Jezus Christus aan Johannes

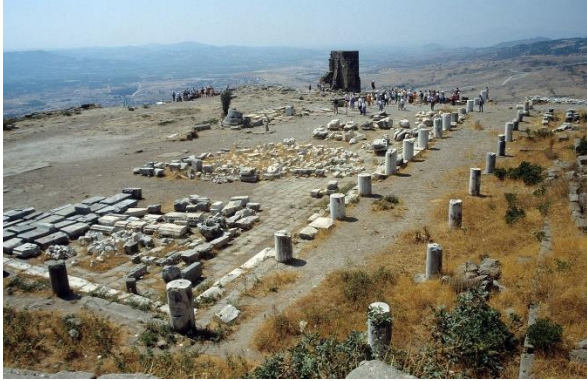
Deel 8

Aan de Gemeente in Pergamum

"En schrijf aan de engel van de gemeente te Pergamum: Dit zegt Hij, die het tweesnijdende scherpe zwaard heeft: Ik weet, waar gij woont, daar waar de troon van de satan is; en gij houdt vast aan mijn naam en hebt het geloof in Mij niet verloochend, ook niet in de dagen van Antipas, mijn getuige, mijn getrouwe, die gedood werd bij u, waar de satan woont. Maar Ik heb enkele dingen tegen u: dat gij daar sommigen hebt, die vasthouden aan de leer van Bileam, die Balak leerde de kinderen van Israël een strik te

spannen, dat zij afgodenoffers zouden eten en hoereren. Zo hebt ook gij sommigen, die op gelijke wijze aan de leer van de Nikolaiëten vasthouden. Bekeer u dan; maar zo niet, dan kom Ik spoedig tot u en Ik zal strijd tegen hen voeren met het zwaard van mijn mond. Wie een oor heeft, die hore, wat de Geest tot de gemeenten zegt. Wie overwint, hem zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven, welke niemand weet, dan die hem ontvangt" (Openb. 2:12-17).

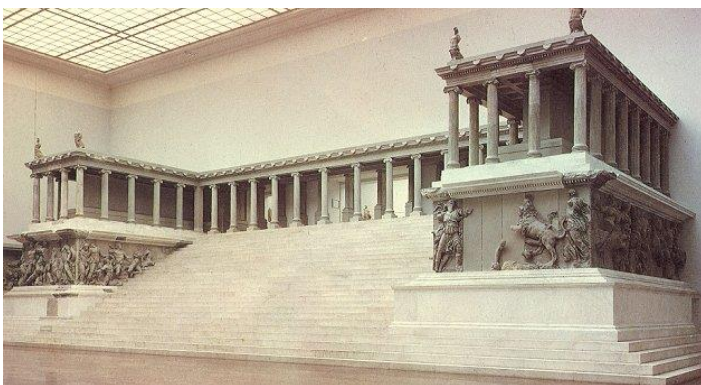
Op een heuvel, 300 meter boven de Turkse stad Bergama, liggen de resten van de antieke stad Pergamum. Van de tempel, die in 129 na Christus ter ere van keizer Trajanus werd gebouwd, staan alleen nog een paar zuilen overeind. De christelijke gemeente is helemaal verdwenen. Pergamum, in het dal van de rivier de Caïcus, stond in de oudheid bekend als de spectaculairste stad van Klein-Azië. Daar was het altaar van Zeus te zien, een van de zeven

wereldwonderen, en de majestieuzelijke tempel voor de godin Athene. Pergamum, dat rond het jaar 130 na Christus zo'n 160.000 inwoners telde, kende al vanaf de eerste eeuw een kleine christelijke gemeente.

In Pergamum liepen christenen niet dagelijks het risico om opgepakt te worden en verplicht voor de keizer te offeren. Toch is bekend dat een aantal christenen in en uit Pergamum de marteldood stierf, zoals de "getrouwe getuige" Antipas. Uit andere bronnen blijkt dat een zekere Attalos, die een hoge functie in Pergamum bekleedde, werd vermoord tijdens demonstraties tegen christenen in Lyon in 177 na Christus. In 715 na Christus was het gedaan met het klassieke Pergamum. De Arabieren verwoestten de stad en moordden de bevolking uit. Later, in de middeleeuwen ontstond het huidige Bergama en verdween de christelijke gemeente voorgoed.

De troon van satan

Pergamum was een stad waar de heidense cultus rijk floreerde. Het was een godsdienstig centrum en stond bekend om **het altaar van Zeus** (zie foto in het Pergamon museum in Berlijn). Christus zei dat de troon van de satan op aarde in Pergamum was gevestigd. De eigenlijke troon van de duivel was in de hemelse gewesten van waar hij heerste over de aarde.

De eigenlijke troon van satan zal zich van de hemel naar de aarde verplaatsen wanneer hij uit de hemel zal worden geworpen (Openb. 12:7-12). Zijn troon zal dan in Babylon zijn gevestigd en ingenomen worden door de antichrist, de laatste koning van Babylon (Openb. 13:1,3; Openb. 17-18). Naast het volk Israël, was het Romeinse rijk de grootste vervolger van christenen.

In de eerste vier eeuwen van het christendom was er niet alleen een uiterlijke vervolging, maar ook een innerlijke corruptie. De gemeente van Pergamum beschrijft de periode van de vierde en vijfde eeuw, waarin het christelijk geloof de staatsgodsdienst werd onder Constantijn de Grote – de wereldse kerk.

De naam Pergamum is de Latijnse benaming van het Griekse Pergamon (onzijdig) of Pergamos (vrouwelijk). De naam was oorspronkelijk de aanduiding voor de citadel van een stad die op een berg lag, ook wel ‘acropolis’ genoemd. De naam Pergamos is samengesteld uit twee Griekse woorden: *purchos*, dat ‘toren’ betekent, en verwant is met ons woord ‘burcht’ (Matt. 21:33; Markus 12:1; Lukas 13:4; 14:28), en *gamos* dat ‘bruiloft’ of ‘huwelijk’ betekent. De letterlijke vertaling is dan ‘*gehuwd met de burcht*’, dat wil zeggen vanuit de plaats waar

de troon van de satan is. De naam Pergamos sluit aan bij de boodschap van de brief.

De gemeente van Jezus Christus is wel in de wereld geplaatst, maar is niet van deze wereld. Christenen zijn geroepen uit de wereld, ze zijn uitgekozen, uitverkoren (Gr. *eklektos*). *Eklektos* staat in verband met Griekse werkwoord *legoo* dat ‘roepen’ betekent, en wordt vaak gebruikt voor mensen die door God zijn uitgekozen om een bepaalde taak te vervullen. Dit zien we bijvoorbeeld in Matthéüs 22:14: “*Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.*” In de Griekse tekst staat letterlijk:

“*Want velen zijn geroepen [van legoo], maar weinigen geroepen-uit [van eklegoo].*” De “geroepenen” bestaan uit alle christenen, die tezamen het lichaam van Christus vormen. De “geroepenen-uit” bestaan uit al die christenen die genomen zijn uit het lichaam van Christus en de bruid vormen. Dit kan heel duidelijk in de type worden gezien. De bruid (Eva) werd genomen uit de eerste mens, de eerste Adam. In de antitype, wordt de bruid (de “geroepenen-uit”: een selectie van christenen) genomen uit het lichaam (de “geroepenen”: bestaande uit alle christenen) van de tweede Mens, de laatste Adam.

Op dezelfde wijze zullen alle verlost, de “geroepenen”, deel hebben in de opstanding (Gr. *anastasis*) of levend opgenomen worden (1 Thess. 4:16,17). Maar alleen de “geroepenen-uit” zullen deel hebben in de uit-opstanding (Gr. *ex-anastasis*), die een verdere selectie vormt van hen die uit de doden zijn opgestaan of levend van de aarde zijn weggenomen (Fil. 3:11). Het heeft te maken met de geroepenen die overwinnaars blijken te zijn voor de rechterstoel van Christus en daar de geroepenen-uit worden genoemd. Matthéüs 22:14 heeft daarom te maken met “uitverkiezing”, niet een verkiezing tot eeuwig heil, maar tot het deel krijgen aan de Messiaanse erfenis om met Hem te regeren. Een huwelijk van de kerk met de wereld maakt het daarom moeilijker om onze roeping scherp te zien en onze wedloop met succes te lopen.

De leer van Bileam

In het Nieuwe Testament worden drie verschillende waarschuwingen gegeven, naar aanleiding van de geschiedenis van Bileam. Petrus zinspeelt op "*de weg van Bileam*" (2 Petr. 2:15). Judas wijst op zijn "*dwaling*" (vers 11) en Openbaring 2:14 spreekt van "*de leer van Bileam*". In deze verzen wordt van Bileam niets goeds gezegd. Hoewel hij de woorden en gedachten van God over Israël heeft gesproken, bleef zijn hart ver van God verwijderd. Zijn antwoord aan de boodschappers van Balak klinkt wel mooi en vroom, maar de werkelijkheid was anders. Het hart van Bileam ging uit naar het waarzeggersloon dat Balak hem wilde geven. Hij werd door hebzucht en geldgierigheid gedreven. God heeft deze man het masker afgetrokken en zijn werkelijke drijfveren duidelijk gemaakt.

Het is een ernstige gedachte dat vrome en mooi klinkende woorden geen bewijs zijn van een oprecht en godvrezend hart. De Heer had tegen de Farizeeën gezegd, dat op hen van toepassing was de veroordeling van Jesaja: "*Dit volk eert mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van mij*" (Markus 7: 6).

De Heer zegt ook: "*Niet een ieder, die tot mij zegt: Here, Here, zal ingaan in het koninkrijk der hemelen, maar hij die de wil doet van mijn Vader, die in de hemelen is*" (Matt, 7:21). Judas Iskariot deed zich uiterlijk niet anders voor dan de andere discipelen. Toen de Heer zei dat iemand van hen Hem zou overleveren, dachten discipelen niet meteen dat het Judas was. Zij vroegen allen: "*Ben ik het, Heer?*" Zoals bij Judas, was ook Bileams hart hebzuchtig, zonder liefde voor God of eerbied voor zijn heiligheid.

In deze wereld leven we waar de satan de prins van deze wereld is. We leven in vijandig gebied, in zijn kamp en hij heeft het recht op ons te schieten. Daarom zijn we soldaten van Christus en hebben we een wapenrusting gekregen (Ef. 6:10-20). De geestelijke wapenrusting is Christus Zelf. Christus is onze waarheid (Joh. 14:6), onze vrede (Ef. 2:14), ons geloof (Gal. 2:20), ons heil (Ps. 118:14). Christus is ook het Woord (logos) van God (Joh. 1:1), de "*logos van God*" (Openb. 19:13). Gods Logos is zijn gedachte achter alles, dat is Christus die de Vader tot uitdrukking brengt door het eeuwige kruis, Zijn leven voor anderen. In feite geeft de geestelijke wapenrusting op een eenvoudige manier weer dat Zijn leven alles is dat we nodig hebben en we meer en meer gaan beseffen dat Hij ons Leven is.

De schoten van de duivel zijn heel subtiel en Bileam is een goed voorbeeld waarbij satans strategie op het eerste oog vriendelijk lijkt. Bileam stelde een eenheid voor die voor God een vermenging was die door God was verboden.

We leven in een wereld waar het verleidelijk is om Christus te zien als een van de vele wegen, maar niet als de *enige* weg. Het doel wordt universele eenheid, een vorm van humanisme, niet Christus als de enige weg tot behoud. Afval van het geloof komt waar er compromissen worden gesloten die strijden met Gods woord en seksuele bandeloosheid de overhand krijgt. Waar sprake is van bandeloosheid, is ook de oproep om vervuld te worden met de Heilige Geest (Efez. 5:18). De vraag is altijd wie en wat ons drijft. Van wie ben ik een slaaf, van de wereld, van de duivel, die zijn troon heeft op aarde, of van Jezus Christus?

Constantijn de Grote

In de vierde eeuw was het evangelie al gebracht tot in Perzië, India en in Nederland tot aan de Rijn. Willibrord bracht het evangelie pas in de zevende eeuw boven de Rijn. Onder Diocletius (303-311) ondervond de kerk haar zwaarste vervolging.

In het jaar 285 was er een tijdelijke scheuring van het Romeinse rijk, namelijk het oostelijke Byzantijnse rijk and het westelijk rijk onder Diocletius. In het jaar 312 waren de machtsverhoudingen verschoven: Maxentius in het westen en Lucinius in het oosten. De succesvolle en populaire westelijke legercommandant was Constantijn, die in York door zijn leger werd uitgeroepen tot keizer. Toen zij over de Alpen terugkeerden, maakt Constantijn zich op voor

de beslissende slag tegen Maxentius. De slag vond plaats ten noorden van Rome bij de brug Pont Milvian aan de Tiber. **De avond voor de strijd**, 27 oktober 312), vond er iets bijzonders plaats. In de lucht zag

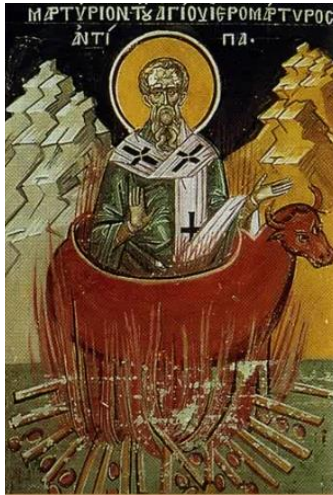
Constantijn het teken van het kruis met de woorden “In hoc signo vinces” (“overwin in dit teken”). Dit teken was het **chi-rho** teken voor *CHRISTOS*.

Constantijn overwon, werd keizer, en riep het Christendom uit tot de staatsgodsdienst. De vraag is natuurlijk of dit een goede zaak was. Daar zijn de meningen over verdeeld. Zo schreef de grote opwekkingsprediker Jonathan Edwards (1703-1758):

“Constantijns grote revolutie was zoals Christus verschijnt in de wolken van de hemel om zijn volk te redden en de wereld te beoordelen. Het was de grootste revolutie en verandering in het aangezicht van dingen op aarde die ooit zijn gebeurd sinds de zondvloed. Satan, de vorst van de duisternis, die koning en god van de heidense wereld, werd uitgeworpen; de brullende leeuw werd overwonnen door het Lam Gods in de sterkste heerschappij die hij ooit had, zelfs het Romeinse rijk.”

Met alle respect voor Jonathan Edwards, maar de Bijbelse nadruk ligt toch op een huwelijk van de kerk met de wereld. De kerk kreeg nu politieke vrijheid en het christelijke geloof was nu noodzakelijk om carrière te maken. Het gevolg was luxe, pracht, praal en processies. Door de kerk kwam er politieke rust en stabiliteit en de invloed van de bisschoppen groeide. De reactie van de kerk was het Montanisme en het Novatianisme. De Montanisten waren de charismatici van de jonge kerk. Er was bovenmatige nadruk op de leer van de toekomstige dingen en de beweging werd verworpen door haar excessen. Novatianus riep zichzelf uit tot de tegenpaus. De beweging was ontevreden over de gevestigde kerk die benadrukte dat er geen behoud was buiten de kerk en de plaatselijke kerk slechts bestaansrecht had in de bisschop.

Antipas, mijn getuige

*“En gij houdt vast aan mijn naam en hebt het geloof in Mij niet verloochend, ook niet in de dagen van **Antipas, mijn getuige**, mijn getrouwe, die gedood werd bij u, waar de satan woont.”*

De naam Antipas is de verkorte naam van het Griekse Antipatros, dat in het Nederlands is weergegeven als Antipater. Het was in de oudheid een algemeen voorkomende naam. Zo heette ook de “viervorst” over Galilea, die een zoon was van Herodes de Grote. In de Bijbel wordt deze niet “Herodes Antipas” maar kortweg “Herodes” genoemd (Matt. 14:1, Lukas 3:1, 9:7; Hand. 13:1). Antipatros betekent “*vertegenwoordiger van de vader*”. Hoewel het Griekse voorzetsel “anti” in de eerste plaats verwijst naar een vervanging, kan het in de tweede plaats ook op grond van de waarde in de plaats van iets komen, in dit geval als een vertegenwoordiger.

Het is een toepasselijke naam voor deze martelaar. Hij is een “getrouwe getuige” omdat hij zal vasthouden aan de belijdenis dat er één God is (de Vader), en zal weigeren om de satan goddelijke eer te bewijzen. Aardse overheden hebben alleen maar macht die hun tijdelijk is gegeven (vgl. Joh. 19:10-11, 1 Tim. 6:13). Omdat Antipas bij de troon van satan getuigde van de Vader, werd hij ter dood gebracht. In het komende millennium zal hij de Vader vertegenwoordigen door met Christus te regeren (Openb. 20:4-6).

In Spreuken 1:5 lezen we: *“Een betrouwbaar getuige liegt niet, maar wie leugens uitblaast, is een vals getuige.”* Een getuige betekent dat je tegenover een ander de waarheid vertelt. Dit deed onze Heer ook en het kostte Hem zijn leven. Paulus schreef aan Timotheüs:

“Trouwens, allen, die in Christus Jezus godvruchtig willen leven, zullen vervolgd worden” (2 Tim. 3:12).

Niet alle christenen zullen vervolgd worden, maar wel een ieder die godvruchtig wil leven in Christus Jezus. We worden ook niet elk moment van ons leven vervolgd, maar het moment komt dat we op een of andere wijze de verwerping van de wereld zullen ervaren. Ben ik daar op voorbereid?

“Dit heb Ik tot u gesproken, opdat gij in Mij vrede hebt. In de wereld lijdt gij verdrukking, maar houdt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen” (Joh. 16:33).

Antipas kon Jezus’ getrouwe getuige zijn, omdat “*Jezus Christus, de GETROUWE GETUIGE, de eerstgeborene van de doden en de overste van de koningen der aarde*” (Openb. 1:5), die ons liefheeft, ons verlost heeft door zijn bloed.

Christus leeft zijn leven als ons en de aard van Zijn leven is een getrouwe getuige te zijn. En zoals Hij is, zo zijn ook wij in deze wereld (1 Joh. 4:17b). Wanneer we wandelen in de Geest, goede moed houden, en weten dat Hij de wereld heeft overwonnen, zullen ook wij als een getrouwe getuige in deze wereld leven, zoals ook Antipas. Hij werd gedood, en zo tellen ook wij ons leven niet. Wij willen alleen maar onze wedloop met succes lopen in de hoop op de beloften aan de overwinnaars. In deze tijd van groeiende christenvervolging is Antipas een groot voorbeeld om voor ogen te houden!

De beloften aan de overwinnaars

Wie overwint, hem zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven, welke niemand weet, dan die hem ontvangt."

Jezus belooft aan de overwinnaars drie zaken, het verborgen manna, en een witte steen met daarop een nieuwe naam.

Het verborgen manna

Het manna was Gods hemelse voedsel voor het volk Israël tijdens hun reis door de woestijn. Toen het volk eenmaal het beloofde land in gegaan was en van de opbrengst van het land kon eten, hield het manna op. De volheid van het land maakte het manna overbodig.

Geestelijk wijst de volheid van het land op de volheid in Christus (Col. 2:9,10). Toch wordt aan de overwinnaars, zij die in de volheid van Christus hebben geleefd, het verborgen manna beloofd. Hoewel het manna ophield in het beloofde land, lag er in het heilige der heilige van de tabernakel of tempel een pot manna in de ark van het verbond om de diepere betekenis ervan te begrijpen.

In feite lagen er drie voorwerpen in de ark (vgl. Hebr. 9:4):

1. De staf van Aäron, die gebloeid had

De staf van Aäron verwijst naar de kracht van Christus' opstanding. Het Heilige der Heilige is in de type het beeld van onze geest die verbonden is met Gods Geest (1 Cor. 6:17). Die eenheid is in de kracht van Christus' opstanding. In Filippenzen 3:10 lezen we:

"Dit alles om Hem te kennen en de kracht van Zijn opstanding en de gemeenschap aan Zijn lijden".

Beseffen wij dit, dat Christus als ons is gestorven en als ons zijn leven leeft en wij zó de kracht van

zijn opstanding leren kennen. De gemeenschap aan Christus' lijden, een gekruisigd leven, maakt ruimte voor een wandel in de Geest, waardoor wij Hem leren kennen.

2. De twee stenen tafelen van het verbond

Hoewel christenen niet zijn geroepen de wet van Mozes te houden, laat 2 Corinthiërs 3:3 zien dat wij brieven van Christus moeten zijn, geschreven met het inkt van de Geest, niet op tafels van steen. Dit alles verwijst naar de metamorfose, de innerlijke verandering in het leven van de christen, een diepere besef van de worteling die we al in Christus hebben. De twee stenen tafelen verwijzen in de ark naar het leven in de Geest, waarbij de wet in ons hart is geschreven. In Hebr. 3 zien we het huis van Mozes en de wet van Mozes op stenen tafelen. In het huis van Christus is de wet van Christus het leven van Christus Zelf, die in onze harten is geschreven.

3. De gouden kruik met het manna

Indien de staf en de twee stenen tafelen verwijzen naar de zegen van het Nieuwe Verbond in de Geest, dan geldt dat ook voor de gouden kruik met het manna.

In het Nieuwe Testament lezen we over het manna in de volgende verzen:

*“Onze vaders hebben het **manna** in de woestijn gegeten, zoals geschreven is: Brood uit de hemel gaf Hij hun te eten” (Joh. 6:31).*

*“Ik ben het brood des levens. Uw vaders hebben in de woestijn het **manna** gegeten en zijn gestorven” (Joh. 6:48,49).*

*“... en de ark van het verbond, rondom met goud overtrokken, waarin zich bevonden met een gouden kruik met het **manna**, de staf van Aäron, die gebloeid had en de tafelen van het verbond” (Hebr. 9:4).*

*“... Wie overwint, hem zal Ik geven van het verborgen **manna**, en Ik zal hem een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven, welke niemand weet, dan die hem ontvangt” (Openb. 2:17).*

De naam “manna” werd door het huis van Israël gegeven (Ex. 16:31). Waarschijnlijk is het woord afgeleid van een Egyptisch woord dat “voedsel” betekent. In Psalm 78:24 wordt het “*koren van de hemel*” (NBV) genoemd. De Here Jezus noemde het “*brood uit de hemel*” (Joh. 6:31). Deuteronomium 8:3 werd door de Heer in Mattheüs 4:4 geciteerd bij Zijn verzoeking in de woestijn, om aan te tonen dat “*de mens niet alleen van brood zal leven, maar van alle woord, dat uit de mond van God uitgaat.*”

In Johannes 6:31-35 zien we dat de Heer het manna in het Oude Testament verbindt met Zichzelf als het Brood des levens dat uit de hemel is neergedaald. De Heer neemt de plaats in van het manna in het Oude Testament. Hieruit leren we dat het manna – als type – verwijst naar het geschreven woord en naar het vleesgeworden woord. Toen de Heer het manna in de woestijn gaf – een type van Christus als het Brood van de hemel – gebod de Heer nadrukkelijk dat er maar voor één dag mocht worden verzameld. Met uitzondering van de sabbat was het de volgende dag bedorven (Ex. 16:13-20). Dit *principe van manna voor één dag* betekent dat God Zich verbindt aan onze praktijk van elke dag. Onze voeding is een dagelijkse zaak, volkomen toegespitst op de dagelijkse leerschool van Christus waarin we zijn geplaatst.

Het manna in de pot heeft onder het Nieuwe Verbond te maken dat onze Geest-geest relatie met voeding is verbonden. Hoe voedt de Geest dan? Laten we eens na drie Schriftgedeelten kijken:

Jezus zei: “*De Geest is het, die levend maakt, het vlees doet geen nut; de woorden, die Ik tot u gesproken heb, zijn geest en zijn leven*” (Joh. 6:63).

Verder schreef Paulus: “die ons ook bekwaam gemaakt heeft om dienaren te zijn van een nieuw verbond niet van de letter, maar van de Geest, want de letter doodt, maar de Geest maakt levend” (2 Cor. 3:6).

En de apostel Johannes schreef: “Want drie zijn er, die getuigen in de hemel: de Vader, het Woord, en de Heilige Geest; en deze drie zijn één” (1 Joh. 5:7).

Het Woord in 1 Johannes 5:7 is Christus, en de Heilige Geest getuigt van het vleesgeworden Woord, maar ook door de Schriften die van Hem getuigen. De Bijbel is voor ons geen letter, maar het woord van God dat door de Heilige Geest leven en waarheid in ons wordt.

De mens neemt in geloof de woorden van Christus aan als voedsel tot leven en worden substantie door de toespassing in het dagelijks leven. Dit zagen we in het leven van Christus toen Hij zich door de zeventvoudige werking van de Geest liet leiden:

“En er zal een rijtje voortkomen uit de tronk van Isai en een scheut uit zijn wortelen zal vrucht dragen. En op hem zal de Geest van de Heer rusten, de Geest van wijsheid en verstand, de Geest van raad en sterkte, de Geest van kennis en vreze des Heren; ja, zijn lust zal zijn in de vreze des Heren. Hij zal niet richten naar hetgeen zijn ogen zien, noch rechtspreken naar hetgeen zijn oren horen” (Jes. 11:1-3).

Christus leefde niet uit de ziel, maar wat de Geest en het Woord Hem hadden te zeggen. Na zijn hemelvaart sprak de Geest echter het woord van Christus die eerder door de Geest was geïnspireerd. De bediening van de Heer op aarde, is nu ook onze bediening, maar in het Messiaans tijdperk van duizend jaar, zal dit in bijzondere mate van toepassing zijn op de overwinnaars. Het verborgen manna duidt op de verborgen wijsheden die nodig zijn om met Hem te heersen en voedende woorden te spreken door de Geest.

In Christus zijn al de schatten van de wijsheid en kennis verborgen (Col. 2:3). Zo zullen ook de overwinnaars, zoals Josef, wijsheid ontvangen om als koningen te heersen, in het proces dat Christus deze wereld zal onderwerpen aan de Vader.

Een witte steen met daarop een nieuwe naam

“Wie overwint, hem zal Ik geven van het verborgen manna, en Ik zal hem een witte steen geven en op die steen een nieuwe naam geschreven, welke niemand weet, dan die hem ontvangt.”

De belofte aan de overwinnaar is dat hij een witte steen ontvangt met een nieuwe naam. Niet iedere gelovige ontvangt een witte steen en een nieuwe naam, alleen de overwinnaars onder de verlost in Christus. Wat is nu deze witte steen? Daarvoor moeten we Schrift met Schrift vergelijken en is het de Bijbel zelf die het ons verklaart. In dit geval zijn de witte steen en de nieuwe naam aan elkaar gekoppeld. We moeten ze ook tezamen bestuderen om de betekenis te begrijpen.

De uitdrukking “nieuwe naam” komen we twee keer tegen in het laatste bijbelboek, hier in Openbaring 2:17, en in Openbaring 3:12:

“Wie overwint, hem zal Ik maken tot een zuil in de tempel mijns Gods en hij zal niet meer daaruit gaan; en Ik zal op hem schrijven de naam mijns Gods en de naam van de stad mijns Gods, het nieuwe Jeruzalem, dat uit de hemel nederdaalt van mijn God, en MIJN NIEUWE NAAM” (Openb. 3:12)

We zullen in een latere studie dit vers verder bespreken, maar we zien al dat ook de Heer een nieuwe naam zal ontvangen. In Genesis 41:45 lezen we dat Farao Jozef een nieuwe naam gaf:

“En Farao noemde Jozef: Zafnath Paäneach, en hij gaf hem Asnath, de dochter van Potifera, de priester van On, tot vrouw. En Jozef ging uit, als heer over het land Egypte.”

Farao gaf aan Jozef de naam “Zafnath Paäneach”. De betekenis van de naam is onzeker. De Septuaginta, de oude Griekse vertaling van het Oude Testament, vertaalt door een woord dat in verband met het Koptisch “Redder der wereld” betekent. De Joodse geschiedschrijver Flavius Josephus (Ant. ii 6. 1), die de Rabbijnse verklaring volgt, vertaalt de naam door “openbaar-maker van verborgenheden”. De kerkvader Hiëronymus vertaalt door “*Redder der wereld*” (Lat.: salvator mundi). Hoe dan ook, de nieuwe naam staat in verband met wat Jozef geestelijk heeft betekend.

De naam Jozef betekent “toevoegen”.

1. Jozef is een type van Christus, die ook geheimenissen onthulde en vrucht wilde toevoegen aan ons leven (Joh. 14:3).
2. Jozef was een herder (Gen. 37:2; Joh. 10:11).
3. Jacob had Jozef lief meer dan zijn ander broers. De Vader heeft de Zoon lief boven alles.
4. De broers van Jozef haatten Jozef, zoals ook het volk Israël de Heer haatte en Hem verwierp.
5. Jozef werd door zijn vader naar zijn broers gestuurd, zoals de Vader Zijn Zoon zond naar de verloren schapen van het huis van Israël.
6. De broers van Jozef – een type van Israël – pleegden een samenzwering tegen Jozef, zoals Israël samenzwoer tegen de Heer.
7. De broers van Jozef gooiden Jozef in de put – een type van Golgotha.
8. Jozef werd uit de put gehaald – een type van de opstanding van Christus.
9. Het kleed van het bloed werd aan zijn vader gegeven als type van het vergoten bloed van Christus.
10. Jozef was een dienaar in Egypte, zoals Christus kwam om te dienen en Zijn leven te geven.
11. Jozef werd vals beschuldigd, zoals ook de Heer.
12. Jozef werd beproefd, maar zondigde niet.
13. Jozef had kennis van de toekomst, zoals ook de Heer (vgl. Matt. 24-25).
14. Jozef werd verhoogd als onderkoning, zoals ook de Heer onder de Vader zal heersen vanaf in het Messiaanse tijdperk.
15. Jozef heerste omdat hij het waardig was (vgl. Fil. 2:6-9).
16. Jozef ontving een heidense vrouw, een type van de gemeente van Christus (Gen. 40:45).
17. Jozef was dertig jaar oud toen hij zijn werk begon (vgl. Gen. 41:46; Luc. 3:23).
18. Jozef gaf brood aan een hongerige wereld (vgl. Gen. 41:55; Rom. 11:11).
19. Jozef werd de redder van alle natiën.

20. Jozef maakte zich bekend aan zijn broers, zoals de Heer Zich bekend zal maken aan Israël (Gen. 42:7; Zach. 12:10).

21. Jozef verzoende zich met zijn broers, zoals de Heer Israël met Zichzelf zal verzoenen (Gen. 45:10,11; Zach. 13:1-6).

Door Christus te zien in Jozef met zijn nieuwe naam, zien we dat ook onze nieuwe naam als overwinnaar betrekking zal hebben op de persoon die we in Christus hebben betekend voor de redding van deze wereld. We ontvangen daarom de naam die we verdienen.

Er zijn meer mensen in de Bijbel die een nieuwe naam ontvingen: Abram werd Abraham ('de vader van een menigte'), Jacob werd Israël ('strijder van God') en Simon werd Petrus ('rots'), hoewel velen hem Simon Petrus bleven noemen.

De nieuwe naam wordt geschreven op een witte steen. De beste verwijzing is naar de oude Romeinse gewoonte om overwinnaars in spelen een witte steen te geven. Deze steen heette de "witte gladiator steen" met de letters SP erop. SP verwijst dan naar "spectatos" en betekent "beproefd". Het is afgeleid van het Latijnse werkwoord "specio" dat aanschouwen, observeren of (be)zien betekent. Zo'n steen gaf in het dagelijks leven veel privileges. Zo is ook het privilege van de overwinnaar om straks met Christus te regeren.

Studievragen

1. Wat weet je over de oude stad Pergamum?
2. Wat betekent Pergamum?
3. Welke periode van de kerkgeschiedenis vertegenwoordigt Pergamum?
4. Wat weet je van Antipas?
5. Wat betekent voor jou het “verborgen manna”?
6. Waarom spreekt het je aan om een “nieuwe naam” te ontvangen?
7. Waarin was Josef een type van Jezus?